

Kommunala pensionärsrådet

Plats och tid	Eslövs Stadsbibliotek, Palladiumrummet 13:30-16:20
Beslutande	Tony Hansson (S) Ordförande Lena Hugosdotter Sundberg (M) Fredrik Ottesen (SD) Monica Jönsson (PRO Marieholm) Lena Larsson (PRO Eslöv) Christine Seger (SPF Seniorerna Flyinge) Elisabeth Måsén (SPF 108 Vänkretsen) Roland Andersson (PRO Stehag) Bertil Jönsson (SPF Seniorerna 347 Aktiv Eslöv) Kersti Karlsson (SKPF avd. 55) Margareta Rempling (PRO Billinge-Stockamöllan) Margareta Tallberg (SPF Seniorerna Harlösa)
Övriga närvarande	Otto Graudums (nämndsekreterare) Sofia Persson (Avdelningschef) Elna Isaksson (bibliotekarie) Oskar Jonsson (Lunds universitet) Björn Slaus (Lunds universitet)
Utses att justera	Roland Andersson
Protokollet omfattar	§§ 30-36

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunala pensionärsrådet

Sekreterare

Otto Graudums

Ordförande

Tony Hansson (S)

Justerande

Roland Andersson

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Innehåll

- § 30 Val av protokolljusterare
- § 31 Genomgång av föregående mötesprotokoll
- § 32 Rundvandring / Visning av Eslövs bibliotek
- § 33 Information om forskningsprojektet SUN-AGE
- § 34 Forskning kring aspekter på att flytta till äldreboende
- § 35 Information om hemtjänstindex
- § 36 Övrigt

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunala pensionärsrådet

§ 30

Val av protokolljusterare

Roland Andersson utses att jämte ordföranden justera protokollet.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 31

Genomgång av föregående mötesprotokoll

Beslut

Redovisningen läggs till handlingarna.

Beslutsunderlag

Ordföranden redogör för föregående mötesprotokoll.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Visning av Eslövs Stadsbibliotek

Informationen läggs till handlingarna.

Bibliotekarie Elna Isaksson berättar om Eslövs Stadsbibliotek under en kort rundvandring i lokalerna. Hon visar bland annat Eslövssamlingen samt de andra avdelningarna som finns på biblioteket. Elna Isaksson berättar bland annat att det går bra att framföra önskemål om litteraturinköp för biblioteket.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunala pensionärsrådet

§ 33**Information om forskningsprojektet SUN-AGE****Beslut**

Informationen läggs till handlingarna.

Ärendeinformation

Oskar Jonsson och Björn Slaus från Lunds universitet berättar om SUN-AGE som är ett treårigt forskningsprojekt med en budget om cirka fem miljoner kronor som finansieras av FORTE – Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd. Det är ett tvärvetenskapligt projekt-team med expertis inom gerontologi (läran om åldrandet), folkhälsa, epidemiologi, hälsoekonomi och design.

Mot bakgrund av den åldrande befolkningen kommer allt fler att leva med funktionella begränsningar i sina hem och många som ensamstående. Detta medför avsevärda utmaningar för samhällsplanerare, bostadsutvecklare och beslutsfattare att anpassa samhället i en åldersvänlig riktning. SUN-AGE-projektet handlar om att undersöka viktiga aspekter av åldersvänliga boende- och grannskapsmiljöer och ta fram förslag på hur de kan förbättras. SUN-AGE vilar på en modell för åldrande i det egna hemmet och fokuserar på de områden som i störst utsträckning är ett samhällsansvar. Dessa områden utgörs av bostädernas tillgänglighet och användbarhet, grannskaps- och närmiljöns tillgänglighet, underhåll och skötsel, inslag av naturliga element såsom grönska och vatten samt grad av nedskräpning. Vidare syftar studien till att undersöka tillgänglighet till viktig samhällsservice såsom affärer, rekreation, kultur samt hälso- och sjukvård. Studien omfattar även tillgänglighet till kollektivtrafik och andra transportmöjligheter såsom cykelvägar. De olika områdena undersöks genom att geografiska indikatorer för tillgång till central service och infrastruktur samlas in från öppna källor såsom Statistikmyndigheten. Detta görs i samarbete med fem utvalda kommuner. Nya data om grannskapets tillgänglighet och lämplighet för äldre kommer att samlas in liksom kvalitativa data om behov, önskemål och policy-förslag. Geografiska analyser, nätverksanalyser och simuleringsmodeller kommer att användas.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Målsättningen med SUN-AGE-projektet är att i samarbete med kommunerna och äldre medborgare ta fram förslag på hur bostäder och närområden kan göras mer åldersvänliga. Vidare är avsikten att simulera genomförande av några förslag med avseende på långsiktiga kostnader, besparingar och hälsoeffekter med bland annat avseende på oberoende i vardagsaktiviteter, livskvalitet och delaktighet i samhället. En målsättning med projektet är även att ta fram ett praktiskt användbart analysverktyg som kan användas av kommunerna själva för att analysera och jämföra långsiktiga effekter av policyförslag. För att uppnå målsättningarna med studien är avsikten att analysera bostäders och grannskapsområdets åldersvänlighet. Vidare avser man att analysera tillgänglighet till viktiga samhällsfunktioner och transportmöjligheter samt att utforska äldre personers behov och önskemål rörande vad som är viktigast för att göra bostaden och närområdet åldersvänligt.

Fem olika kommuner med olika demografiska, socioekonomiska, geografiska och stadsbyggnadsmässiga förutsättningar har valts ut för att möjliggöra jämförelser; Dessa kommuner är Eslöv, Gävle, Malmö, Örebro och Östersund.

Oskar Jonsson och Björn Slaus visar avslutningsvis exempel på geografiska översikter i demografiska statistikområden samt berättar om OPERAT, som är ett bedömningsverktyg för äldre personers bostadsområden. Resultatet från bedömningar med OPERAT visar bland annat att Eslövs kommun, i relation till de övriga kommuner som ingår i studien, är åldersvänligt såtillvida att miljön innefattar mycket naturliga element. Miljön i Eslövs kommun är också åldersvänlig i den meningen att det förekommer relativt litet störningar. Kommunen uppvisar dock relativt sämre åldersvänlighet när det gäller området navigation och mobilitet.

Underlag

Bilaga 1.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

§ 34**Forskning kring aspekter på att flytta till äldreboende****Beslut**

Informationen läggs till handlingarna.

Ärendeinformation

Doktorand Linda Arvidsson från Lunds universitet berättar om sin forskning rörande äldres erfarenheter av att flytta från sitt hem till äldreboende. Hon berättar inledningsvis att särskilt boende är biståndsbedömt samt att det år 2024 fanns cirka 647 000 personer över 80 år. Cirka 65 000 personer bodde på särskilt boende och cirka 131 000 personer hade hemtjänstinsatser. I genomsnitt bor en person två år på särskilt boende. En tredjedel av de som flyttar in på särskilt boende dör inom ett år efter inflyttningen. Linda Arvidsson berättar vidare att få känner till vad som händer i flyttprocessen samt att det i landets 290 kommuner finns lika många olika sätt att arbeta med processen och budgeten. Det är viktigt att höra de äldres röster eftersom det rör sig om en utsatt grupp samt att det skandinaviska idealet om självbestämmande genom hela livet i sammanhanget blir en paradox. Vid genomförandet av forskningsprojektet har datainsamling genom intervjuer hållits vid fyra olika tillfällen med respektive intervjuperson; När handläggaren beslutat om rätten till särskilt boende, när personen har erbjudits en bostad, precis när intervjupersonen har flyttat in samt tre till åtta månader efter inflyttning. Det har hållits 21 intervjuer med sju personer varav sex kvinnor och en man i åldrarna 87-95 år.

Syftet med studien har varit att ta reda på hur äldre personer tar sig an och hanterar flytten till särskilt boende. Den har tagit sin utgångspunkt i Dorothy Smiths teori om "Concept of work" (arbete som begrepp). Studiens teoretiska utgångspunkt är att övergången från hem till särskilt boende betraktas som ett arbete som beskrivs som såväl praktiskt, relationellt och emotionellt. Det *praktiska* arbetet handlar om konkreta uppgifter som att förstå hur stort rummet på särskilt boende är samt bestämma vilka saker som ska tas med. Det *relationella* arbetet handlar för det första om ansträngning för att behålla en positiv relation med sin familj genom att försäkra sig om att allt kommer att bli bra. För det andra handlar det relationella arbetet om en ansträngning för att etablera nya kontakter på det särskilda boendet. Det *emotionella* arbetet handlar om att hantera känslan av att vara för gammal för att flytta, acceptans och anpassning.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunala pensionärsrådet

Resultatet av undersökningen är att det inte bara är stressigt att flytta. Det finns flera andra aspekter av flytten – praktiska, relationella och emotionella – som tar energi och kräver ansträngning.

Linda Arvidsson berättar vidare om sin (och två medförfattares) artikel *Varför upplevs flytten till äldreboende så olika Betydelsen av timing och relationer*. Artikelns syfte är att belysa vilka utmaningar och möjligheter som, ur ett rationellt perspektiv, upplevs av äldre som flyttar till särskilt boende. Artikeln avser även att besvara frågan på vilket sätt den äldres förutsättningar i inflyttningsprocessen formas utifrån institutionella policier och praktiker. Artikelns teoretiska utgångspunkt är Stetterstens, Hollsteins och McElvaines teori om livsloppsperspektiv. Den illustrerar flytten genom tre transitioner. Den första transitionen är en *avbruten transition* där flytten präglas av kontrollförlust genom att individen inte förstår vad flyttprocessen innebär samt upplever avsaknad av stöd. Den andra transitionen är en *turbulent transition* som innebär en flytt fylld av oförutsedda svårigheter som visar sig exempelvis genom att det är svårt att påverka tid och timing. Den tredje transitionen är en *transition med justerade förväntningar* vilket innebär en smidig flytt som ändå inte motsvarar förväntningarna. Flytten kännetecknas av att den som flyttar känner sig delaktig i stor utsträckning, att erbjudandet om boende tajmar livet i övrigt men att flytten ändå inte motsvarar förväntningarna. Det resultat som presenteras i artikeln är att variationer i upplevelser formas i ett samspel mellan sociala relationer och timing. För att leva upp till äldreomsorgens värdegrund, som baseras på värdighet och välbefinnande, bör flytten planeras med större hänsyn till både tidpunkt och den äldre personens sociala sammanhang.

Linda Arvidsson uppmanar slutligen till reflektion kring det egna boendet samt huruvida det finns tillgänglig hjälp i händelse av uppkommande stora omvårdnadsbehov. Hon uppmanar även till reflektion kring instituten fullmakt, framtidsfullmakt respektive god man. Linda Arvidsson summerar att flytten bör betraktas som en hel process - inte en punktsats. Den kräver både praktiskt, relationellt och emotionellt stöd. Samordning och delaktighet är viktiga nycklar i processen. Att flytta tar sin tid och flytten behöver passa i tiden.

Underlag
Bilaga 2.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

§ 35**Information om hemtjänstindex****Beslut**

Informationen läggs till handlingarna.

Ärendeinformation

Avdelningschef Sofia Persson redogör för hemtjänstindex för 2025. Eslöv har höjt indextalet och ligger på ungefär samma plats jämfört med andra kommuner som tidigare år. Kommunens indextal för 2025 är 67,2 procent och kommunen har fått plats 182 i riket. Den kommun som fått det högsta indextalet fick 83,6 procent och den kommun som fick det lägsta indextalet 53,9 procent. Hemtjänstindex mäter fyra områden; Information, biståndshandläggning, utförande samt stöd/utveckling. Områdena information, biståndshandläggning och stöd/utveckling står vardera för 20 procent av indexet. Området utförande står för 40 procent. Informationen hämtas från brukarundersökningen, enhetsundersökningen, kommunenkät äldreomsorg, kommunenkät e-hälsa, Senior Alert samt kommunernas webplatser.

Totalt svarade 83 401 personer på årets enkät för äldre personer med hemtjänst. Det motsvarar cirka 56 procent av de tillfrågade. Andelen svarande för Eslöv var mellan 40-60 procent. När det gäller självupplevd hälsa har 35 procent svarat att de bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som mycket gott/ganska gott. 65 procent har givit neutrala eller negativa svar. Beträffande besvär av ångslan, oro eller ångest har 47 procent svarat att de inte har sådana besvär. 53 procent har svarat att de lider av lätta eller svåra besvär. 45 procent har svarat att de inte besväras av ensamhet medan 55 procent har svarat att de besväras av ensamhet då och då eller ofta.

Beträffande den sammantagna nöjdheten med hemtjänsten har 87 procent svarat att de är mycket eller ganska nöjda. 13 procent har svarat att de är varken nöjda eller missnöjda, ganska eller mycket missnöjda. När det gäller kontakten med kommunen har 69 procent i Eslöv svarat att handläggarens beslut varit anpassade efter egna behov. 55 procent har svarat att de vet var de ska vända sig om man vill framföra synpunkter eller klagomål på hemtjänsten. Avseende hjälpens utförande har 83 procent svarat att de

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunala pensionärsrådet

tycker att personalen utför sina arbetsuppgifter på ett mycket eller ganska bra sätt. 83 procent har svarat att personalen brukar komma på avtalad tid. 75 procent har svarat att personalen brukar ha tillräckligt med tid för att kunna utföra arbetet. 57 procent har svarat att personalen brukar meddela i förväg om det uppstår tillfälliga förändringar, till exempel förseningar, personalförändringar eller liknande.

Avseende bemötande och inflytande har 96 procent av de svarande i Eslöv uppgett att personalen brukar ha ett bra bemötande. 55 procent har svarat att de brukar kunna påverka vid vilka tider personalen kommer. 86 procent har uppgett att personalen brukar ta hänsyn till åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras. Beträffande språk och kompetens har 87 procent svarat att hemtjänstpersonalen pratar och förstår svenska tillräckligt bra för att man ska kunna förstå varandra. 89 procent har svarat att de anser att personalen har den kunskap och kompetens som behövs för att göra arbetet. Gällande trygghet, förtroende och tillgänglighet har 87 procent svarat att det känns mycket eller ganska tryggt att bo hemma med stöd av hemtjänsten. 88 procent har svarat att de känner förtroende för alla eller flertalet av de anställda som utför besöken. 69 procent har uppgett att det är mycket eller ganska lätt att få kontakt med hemtjänstpersonalen vid behov, medan 42 procent har svarat att de ofta brukar träffa sin fasta omsorgskontakt i hemtjänsten.

Underlag

Bilaga 3.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunala pensionärsrådet

§ 36

Övrigt

Beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Ärendeinformation

Det framförs önskemål att det på nästa sammanträde, som är planerat att avhållas på Mötesplats Karidal, informeras om ansökningsprocessen gällande olika former av bistånd.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande